

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය

අදියර 01 විභාගය - 2026 ජූලි

(1603) ආර්ථික විද්‍යාව

(Economics)

2026-08-01

පස්වරු

[02.00 – 05.00]

- අයදුම්කරුවන්ට උපදෙස් (අවධානයෙන් කියවිය යුතුය):

- (1) දී ඇති කාලය : පැය 03 යි.
- (2) සියලුම ප්‍රශ්නවලට උත්තර සැපයිය යුතු වේ.
- (3) ඉල්ලුම් කරන ලද මාධ්‍යයෙන්, එක් හාභාවකින් පමණක්, ඔබ වෙත සපයන ලද පොත්වල උත්තර ලියන්න.
- (4) ගණනය කිරීම් සහ පෙරවැඩ අමුණන්න. උපකල්පන කිසිවක් ඇතොත්, ඒවා පැහැදිලිව දක්වන්න.
- (5) වැඩසටහන් ගතකිරීම කළ නොහැකි ගණක යන්ත්‍ර පමණක් භාවිත කිරීමට ඉඩ දෙනු ලැබේ.
- (6) ප්‍රස්තාර කොළ සපයනු ලැබේ.
- (7) අර්ථකථන සහිත කළ යුතු ක්‍රියා පටිපාටි ලැයිස්තුව අමුණා ඇත. වාස්තවික පරීක්ෂණ ප්‍රශ්න හැර අන් සෑම ප්‍රශ්නයකම කළ යුතු ක්‍රියාවකින් යුක්ත වේ. කළ යුතු ක්‍රියා පටිපාටි ලැයිස්තුවේ එම ක්‍රියාව සඳහා දී ඇති අර්ථකථනය පදනම් කරගෙන අයදුම්කරුවන් විසින් ප්‍රශ්නය සඳහා අවශ්‍ය උත්තර සැපයිය යුතුය.
- (8) ලකුණු 100 යි.

පිටු ගණන : 06

ප්‍රශ්න ගණන: 06

A කොටස

වාස්තවික පරීක්ෂණ ප්‍රශ්න (OTQs)

(මුළු ලකුණු 40)

01 වන ප්‍රශ්නය

අංක 1.1 සිට 1.10 දක්වා ඇති ප්‍රශ්න සඳහා වඩාත්ම නිවැරදි උත්තරය තෝරන්න. තෝරාගත් උත්තරයට අදාළ අංකය ප්‍රශ්න අංකය සමඟ ඔබේ උත්තර පොතේ ලියන්න.

1.1 පහත සඳහන් ප්‍රකාශ අතුරෙන්, ආර්ථික විද්‍යාව සම්බන්ධයෙන් නිවැරදි ප්‍රකාශය වන්නේ කුමක් ද?

- (1) එය ප්‍රධාන වශයෙන් ආර්ථිකය සඳහා භාණ්ඩ සහ සේවා කෙසේ නිෂ්පාදනය කරන්නේ ද යන්න සලකා බලයි.
- (2) එය ප්‍රධාන වශයෙන් සීමිත සම්පත් මගින් අවශ්‍යතාවයන් සහ වූවමනා සපුරා ගන්නේ කෙසේද යන්න සලකා බලයි.
- (3) එය ප්‍රධාන වශයෙන් කලබලකාරී පරිසරයකදී (turbulent environment) ලාභය ඉහළ නංවන්නේ කෙසේද යන්න සලකා බලයි.
- (4) එය ප්‍රධාන වශයෙන් ව්‍යාපාරයක් කෙසේ පවත්වාගෙන යන්නේද පිළිබඳව සලකා බලයි.

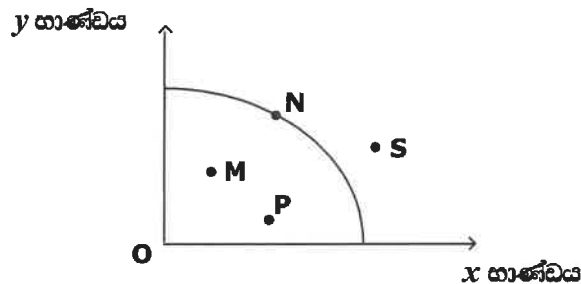
1.2 පහත සඳහන් ඒවා අතුරෙන්, හුම්ය සඳහා වන ප්‍රතිලාභය කුමක් ද?

- (1) පොළිය.
- (2) ලාභය.
- (3) වේතන.
- (4) කුලිය.

1.3 2025 වර්ෂය සඳහා වන ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ වාර්ෂික ආර්ථික සමාලෝචනයට අනුව, 2025 වර්ෂයේදී ශ්‍රී ලංකාවේ ඒක පුද්ගල ආදායම වූයේ:

(1) ඇමරිකානු ඩොලර් (\$) 5,003.	(2) ඇමරිකානු ඩොලර් (\$) 4,516.
(3) ඇමරිකානු ඩොලර් (\$) 3,818.	(4) ඇමරිකානු ඩොලර් (\$) 3,464.

1.4 ආර්ථිකයක හාණිව x සහ y හි නිෂ්පාදන හැකියා මායිම් වක්‍රය පහත රූප සටහනේ පෙන්වනු ලබයි:

පහත සඳහන් ලක්ෂ්‍යයන් අතුරෙන්, ආර්ථිකයේ පූර්ණ සේවා නිපුණතිය පෙන්වනු ලබන්නේ කුමනින් ද?

(1) M.	(2) N.	(3) P.	(4) S.

1.5 අමතර හාණිව ඒකකයක් පරිභෝජනය කිරීමෙන් පුද්ගලයෙකු විසින් ලබන අමතර තෘප්තිය වන්නේ:

(1) මුළු උපයෝගීතාවයයි.	(2) ආන්තික උපයෝගීතාවයයි.
(3) සාමාන්‍ය උපයෝගීතාවයයි.	(4) ක්‍රම සුවක (ordinal) උපයෝගීතාවයයි.

1.6 පහත සඳහන් ඒවා අතුරෙන්, සැපයුම් වක්‍රය දකුණට විතැන් වීමට හේතුවක් නොවන්නේ කුමක් ද?

- (1) තාක්ෂණික දියුණුව.
- (2) වෙළෙඳපොළේ සිටින සැපයුම්කරුවන්ගේ ප්‍රමාණය ඉහළ යාම.
- (3) නිෂ්පාදනයේදී භාවිත වන සාධක යෙදවුම්වල මිල ඉහළ යාම.
- (4) රජය විසින් නිෂ්පාදකයින් මත පනවා ඇති බදු ඉවත් කිරීම.

1.7 හාණිව දෙකක් අතර හරස් මිල නම්‍යතා සංගුණකය සෘණ අගයක් ගනු ලබන්නේ නම්, එම හාණිව දෙක හඳුන්වනු ලබන්නේ:

(1) අනුපූරක හාණිව (Complementary goods) ලෙසයි.	(2) ආදේශක හාණිව (Substitute goods) ලෙසයි.
(3) සාමාන්‍ය හාණිව (Normal goods) ලෙසයි.	(4) බාල හාණිව (Inferior goods) ලෙසයි.

1.8 පහත සඳහන් ඒවා අතුරෙන්, ඒකාධිකාරී වෙළෙඳපොළක ලක්ෂණයක් වන්නේ කුමක් ද?

- (1) අබාධ පිවිසුම සහ පිටවීම.
- (2) මිල තීරකයෙකු (price maker) ලෙස කටයුතු කිරීම.
- (3) වෙළෙඳපොළ තුළ ගැණුම්කරුවන් සහ විකුණුම්කරුවන් විශාල සංඛ්‍යාවක් සිටීම.
- (4) සමජාතීය හාණිව නිෂ්පාදනය.

1.9 පහත සඳහන් ඒවා අතුරෙන්, ආර්ථික ලාභය තුළ ඇතුළත් වූවද, ගිණුම්කරණ ලාභය තුළ ඇතුළත් නොවන පිරිවැය කුමක් ද?

(1) සේවකයින්ට ගෙවූ වේතන.	(2) කර්මාන්තශාලා ගොඩනැගිල්ල සඳහා ගෙවූ කුලිය.
(3) අමුද්‍රව්‍ය පිරිවැය.	(4) ආර්ථික ක්ෂය වීම්.

1.10 මහජනයා සතු ව්‍යාවහාර මුදල්, වාණිජ බැංකුවල මහජනතාව සතු ඉල්ලුම් තැන්පතු සහ වාණිජ බැංකුවල මහජනතාව සතු කාලීන සහ ඉතුරුම් තැන්පතුවල එකතුව හඳුන්වනු ලබන්නේ:

(1) පවු මුදල් සැපයුම ලෙසයි.	(2) පුළුල් මුදල් සැපයුම ලෙසයි.
(3) ඒකාබද්ධ පුළුල් මුදල් සැපයුම ලෙසයි.	(4) පදනම් මුදල් ලෙසයි.

අංක 1.11 සහ 1.12 ප්‍රශ්නවල හිස්තැන් පිරවීම සඳහා වරහන් තුල දී ඇති උත්තර දෙක අතුරින්, නිවැරදි උත්තරය තෝරාගන්න. තෝරාගත් උත්තරය ප්‍රශ්න අංකය සමඟ, උත්තර පොතේ ලියන්න.

1.11 දිගු කාලයේදී, ඒකාධිකාරී තරඟකාරීත්වය තුළ ආයතන [ප්‍රාමාණික (ශුන්‍ය) / අතිප්‍රාමාණික]] ආර්ථික ලාභ උපයයි.

1.12 යෙදවුමේ සමානුපාතික වැඩිවීම, නිමැවුමේ සමානුපාතික වැඩිවීමට වඩා අඩු නම්, (වැඩිවන / අඩුවන) පරිමාණකූල ඵල ඇති වේ.

අංක 1.13 සහ 1.14 ප්‍රශ්නවල දී ඇති එක් එක් ප්‍රකාශය සත්‍ය හෝ අසත්‍යදැයි දක්වන්න. සත්‍ය හෝ අසත්‍ය යන උත්තරය ප්‍රශ්න අංකය සමඟ ඔබේ උත්තර පොතේ ලියන්න.

1.13 ණය සඳහා උපරිම කල්පිරීමේ කාලයක් පැනවීම, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව භාවිත කරන මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තියේ ඇති ප්‍රමාණාත්මක උපකරණයකට උදාහරණයක් වේ.

1.14 කෙටිකාලීන නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේදී, සාමාන්‍ය මුළු පිරිවැය [Average Total Cost (ATC)] වක්‍රයේ අවම ලක්ෂ්‍යයේදී, ආන්තික පිරිවැය [Marginal Cost (MC)], සාමාන්‍ය මුළු පිරිවැයට සමාන වේ.

අංක 1.15 සිට 1.20 දක්වා ඇති ප්‍රශ්නවලට උත්තර, ප්‍රශ්න අංක ද සමඟ ඔබේ උත්තර පොතේ ලියන්න.

1.15 “ආවස්ථික පිරිවැය” යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක්දැයි යන්න කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

1.16 ඉල්ලුම් නීතියේ ඇති “ආදේශන ප්‍රතිවිපාකය” කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

1.17 ආර්ථික වර්ධනය තීරණය කරන සාධක දෙකක්(02) සඳහන් කරන්න.

1.18 අවශ්‍යතා සහ වූවමනා අතර වෙනස්කම් දෙකක්(02) සඳහන් කරන්න.

1.19 ඉල්ලුම් වක්‍රය, වමට චිතැන් කරන සාධක දෙකක්(02) සඳහන් කරන්න.

1.20 ආර්ථික සංවර්ධනය යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක්දැයි යන්න කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

(එකකට ලකුණු 02 බැගින්, මුළු ලකුණු 40)

B කොටස

(මුළු ලකුණු 40)

02 වන ප්‍රශ්නය

- (a) ආර්ථික හාණිධ්වල ලක්ෂණ තුනක්(03) සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 03)
- (b) ආර්ථිකයක මූලික ආර්ථික ප්‍රශ්න තුන(03) සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 03)
- (c) පූර්ණ තරගකාරී ආයතනයක් කෙටි කාලයේදී, ලාභය උපරිම කරගන්නේ කෙසේද යන්න ප්‍රස්තාරයක් හාවිතයෙන් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04)
- (මුළු ලකුණු 10)

03 වන ප්‍රශ්නය

- (a) “සැපයුම් තීතිය” යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක්දැයි යන්න පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 03)
- (b) හාණිධයක් සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් ඉල්ලුම් ශ්‍රිතය (Q_d) සහ සැපයුම් ශ්‍රිතය (Q_s) සලකා බලන්න:

$$Q_d = 180 - 3p$$

$$Q_s = 20 + 2p$$

ඔබ විසින් කළ යුතු දෑ:

හාණිධයේ වෙළෙඳපොළ සමතුලිත මිල සහ ප්‍රමාණය ගණනය කරන්න.

(ලකුණු 03)

- (c) රජය විසින් හාණිධයක් සඳහා උපරිම මිලක් පැනවීමේ ප්‍රතිඵලය පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04)
- (මුළු ලකුණු 10)

04 වන ප්‍රශ්නය

- (a) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ කාර්යයන් තුනක්(03) ලැයිස්තුගත කරන්න. (ලකුණු 03)
- (b) මුදලට ඇති ඉල්ලුම තීරණය කරනු ලබන සාධක තුන(03) සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 03)
- (c) උද්ධමනය ඇතිවීමට හේතුවක් දෙකක්(02) පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04)
- (මුළු ලකුණු 10)

05 වන ප්‍රශ්නය

- (a) අන්තර්ජාතික වෙළඳාමේ වාසි තුනක්(03) සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 03)
- (b) ගෙවුම් ශේෂ ලේඛනයේ වාර්තාකරනු ලබන ගනුදෙනු වර්ග තුනක්(03) ලැයිස්තුගත කරන්න. (ලකුණු 03)
- (c) 2026 පෙබරවාරි මාසයේ සිට මැද පෙරදිග ගැටුමක් / යුද්ධයක් දිගටම පවතින අතර, එය ගෝලීය ආර්ථිකයට බලපා ඇත.

මැද පෙරදිග පවතින ගැටුම / යුද්ධය ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකයට බලපාන ආකාර දෙකක්(02) පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 04)

(මුළු ලකුණු 10)

C කොටස

(මුළු ලකුණු 20)

06 වන ප්‍රශ්නය

- (A) කිසියම් ආර්ථිකයක වසරක කාලයක් සඳහා ජාතික ගිණුම්වලට අදාළ පහත සඳහන් උපකල්පිත දත්ත ඔබ වෙත ලබාදී ඇත:

	රු. මිලියන
පෞද්ගලික පරිභෝජන වියදම	52,000
රජයේ පරිභෝජන වියදම	12,500
දළ දේශීය ස්ථාවර ප්‍රාග්ධන සම්පාදනය	11,000
තොග සහ වටිනාකමිති වෙනස්වීම්	7,500
භාණ්ඩ හා සේවා අපනයන	4,400
භාණ්ඩ හා සේවා අනයනය	3,800
විදේශ ශුද්ධ ප්‍රාථමික ආදායම	6,425

ඔබ විසින් කළ යුතු දෑ:

වියදම් ප්‍රවේශය භාවිතයෙන් පහත සඳහන් දෑ ගණනය කරන්න:

- (a) වෙළෙඳපොළ මිලට දළ දේශීය වියදම [Gross Domestic Expenditure (GDE)]. (ලකුණු 05)
 - (b) වෙළෙඳපොළ මිලට දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය [Gross Domestic Product (GDP)]. (ලකුණු 03)
 - (c) වෙළෙඳපොළ මිලට දළ ජාතික ආදායම [Gross National Income (GNI)]. (ලකුණු 02)
- (B) ව්‍යාපාර චක්‍රයේ අවධි හතර(04) ලැයිස්තුගත කරන්න. (ලකුණු 02)
- (C) ජාතික ආදායම් ගිණුම්වල පවතින සීමාවන් තුනක්(03) සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 03)
- (D) රටක ඊස්කල් ප්‍රතිපත්තිය (fiscal policy), ව්‍යාපාරවලට බලපාන ආකාර දෙකක්(02) පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 03)
- (E) වෙළෙඳපොළ ආර්ථිකයක රජයේ කාර්යභාරයන් දෙකක්(02) සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02)
- (මුළු ලකුණු 20)

කළ යුතු ක්‍රියා පටිත්ත ලැයිස්තුව			
විවරණ	ක්‍රියා ලැයිස්තුව	නිර්වචනය	සිසුන් සඳහා විස්තරාත්මක උපදෙස්
මතක තබා ගැනීම කරුණු, පද, මූලික සංකල්ප ගෝ පිළිතුරු, ඒවායේ තේරුම හිසි ලෙස තේරුම් නොගෙන සිහිපත් කිරීම වේ	හඳුනා දැක්වීම	කෙතෙකුගේ හෝ යමක් හඳුනා දැක්වීම.	මාතෘකාවේ ප්‍රධාන කොටස් සොයා නම් කරන්න.
	නිර්වචනය කරන්න	වචනයක් හෝ සංකල්පයක් තේරුම් ගැනීම.	පදයක හෝ සංකල්පයක පැහැදිලි අර්ථයක් ලබා දීම.
	හඳුනා ගන්න	පෙර දැක නොමැති දෙයක් පිළිබඳ දැනුවත්භාවය.	පෙර ඉගෙනීම්වලින් යමක් සොයා දැන ගැනීම.
	සැදුනත් කරන්න	පැහැදිලි සහ සංක්ෂිප්ත ලෙස තොරතුරු ප්‍රකාශ කිරීම.	ප්‍රධාන කරුණු හෝ සංකල්ප සරල ආකාරයෙන් ප්‍රකාශ කිරීම.
	ලැයිස්තුගත කරන්න	නම්, සංඛ්‍යා හෝ අයිතම මාලාවක්.	ප්‍රධාන කරුණු සංවිධානාත්මකව ලිවීම.
අවබෝධය තොරතුරුවල අර්ථය අවබෝධ කර ගැනීම සහ ඒවා අර්ථකථනය කිරීමට හෝ පැහැදිලි කිරීමට භාවිතය.	සැටහන් කරන්න	පද්ධතියකට (ගිණුම්කරණය නොවේ) තොරතුරු ඇතුළත් කිරීම.	අදාළ විස්තර පැහැදිලිව හා නිවැරදිව ඇතුළත් කිරීම.
	ගොඩ නගන්න	මූලිකාංග ඒකාබද්ධ කිරීමෙන් යමක් ගොඩ නැගීම.	විවිධ කොටස් මගින් සමස්ථයක් ලෙස අර්ථවත් බවට පත් කිරීම.
	වෙනස් කොට දැක්වීම	දේවල් දෙකක් හෝ වැඩි ගණනක් අතර වෙනස්කම් හඳුනා ගැනීම.	සංකල්ප හෝ අයිතම අතර වෙනස්කම් අවධාරණය කිරීම.
	විමසන්න	මාතෘකාවක් පිළිබඳව විවිධ අදහස් සහ මත සලකා බැලීම.	විවිධ දෘෂ්ටිකෝණ ගවේශණය කර අවබෝධයක් ලබා දීම.
	පැහැදිලි කරන්න	යමක් පිළිබඳව වඩාත් විස්තරාත්මකව පැහැදිලි කිරීම.	තාර්කික සහ සවිස්තරාත්මක මත විස්තරයක් සැපයීම.
	ගොනුකර දැක්වීම	කරුණක් පැහැදිලි කිරීම සඳහා උදාහරණ, ප්‍රස්ථාර හෝ දෘශ්‍ය භාවිතය.	සුදුසු උදාහරණ හෝ දෘශ්‍ය මාධ්‍ය සමග පැහැදිලි කිරීම් සඳහා සහය වීම.
	අර්ථකථනය කරන්න	තොරතුරු හෝ ක්‍රියාවන්හි අර්ථය පැහැදිලි කිරීම.	යමකින් අදහස් වන්නේ කුමක්දැයි ඔබේ වචනවලින් පැහැදිලි කිරීම.
	විස්තර කරන්න	යම්කිසි දෙයක් පිළිබඳව සවිස්තරාත්මක විස්තරයක්.	අදාළ විස්තර ව්‍යුහගත ආකාරයට සැපයීම.
භාවිතය අවුත් සහ සංකීර්ණ තත්වයන් යටතේ උගත් දැනුම භාවිතා කිරීම වන අතර මේ සඳහා දැනුම සහ කුසලතා ප්‍රායෝගිකව භාවිතා කිරීම අවශ්‍ය වේ.	සැරඟුනු කරන්න	ප්‍රධාන කරුණු පිළිබඳව කෙටි ප්‍රකාශයක්.	සංක්ෂිප්තව ඉදිරිපත් කිරීම.
	භාවිත කරන්න.	යම්කිසි තත්වයන් තුළ දැනුම කුසලතා හෝ රීතීන් භාවිතා කිරීම.	ප්‍රතිඵල ලබාදීම සඳහා අදාළ දැනුම හෝ ශිල්පීය ක්‍රම භාවිතා කිරීම.
	ගණනය කරන්න.	ගණිතමය හෝ තාර්කික ක්‍රම මගින් අගය තීරණය කිරීම.	විසඳුමක් ලබා ගැනීම සඳහා සංඛ්‍යාත්මක හෝ තාර්කික ක්‍රියාවලීන් පැහැදිලි කිරීම.
	නිර්ණය කරන්න	පර්යේෂණ හෝ ගණනය කිරීම් තරහා යමක් ස්ථාපිත කිරීම.	ගණනය කිරීමෙන් හෝ පර්යේෂණයකින් පසු යමක් සොයාගැනීම හෝ නිගමනය කිරීම.
	ප්‍රදර්ශනය කරන්න.	ක්‍රියාවලිය හෝ ක්‍රමය ප්‍රදර්ශනය කිරීම.	ව්‍යුහගත පියවර තරහා පැහැදිලි උදාහරණයක් පෙන්වීම.
	පිළියෙල කරන්න.	භාවිතය සඳහා ද්‍රව්‍ය හෝ තොරතුරු සංවිධානය කිරීම.	කාර්යයක යෙදීමට පෙර අවශ්‍ය විස්තර සකස් කිරීම.
	භාවිත කරන්න	සංකල්පයන් මෙවලමක් හෝ ක්‍රමයන් අරමුණක් සඳහා භාවිතා කිරීම.	අදාළ දැනුම හෝ සම්පත් යෝග්‍ය පරිදි භාවිතා කිරීම.
	ඉදිරිපත් කරන්න.	සම්ප්‍රදායි ලෙස තොරතුරු බෙදා ගැනීම.	මූලික දැනීම සහ අවබෝධයන් පැහැදිලිව සහ වෘත්තීමය වශයෙන් ඉදිරිපත් කිරීම.
විශ්ලේෂණය ව්‍යුහය සහ සම්බන්ධතා අවබෝධ කරගැනීම සඳහා තොරතුරු කුඩා සංඛ්‍යාවකට වෙන් කිරීම	විශ්ලේෂණය කරන්න	සංරචක අවබෝධ කරගැනීම සඳහා විස්තරාත්මකව පරීක්ෂා කිරීම.	වඩා හොඳ අවබෝධයක් සඳහා තොරතුරු ප්‍රධාන කොටස්වලට බෙදීම.
	සැසඳුම	සමානකම් සහ /හෝ වෙනස්කම් පරීක්ෂා කිරීම.	ප්‍රධාන පොදු ලක්ෂණ සහ වෙනස්කම් පෙන්වා දීම.
	වෙනස් කොට දැක්වීම	යමක් තවෙකින් වෙනස් කොට හඳුනා ගැනීම.	යමක් එකිනෙකට වෙනස් වන්නේ කුමකින්ද යන්න හඳුනා ගැනීම.
	පරීක්ෂා කරන්න	යමක් ස්වභාවය තීරණය කිරීම සඳහා එය පරීක්ෂා කිරීම.	යමක් හොඳින් තේරුම් ගැනීම සඳහා එය හොඳින් නිරීක්ෂණය කිරීම.
	සැකිල්ලක් යේ දැක්වීම	සුවිශේෂී ලක්ෂණ සාරාංශ කොට දැක්වීම.	ප්‍රධාන අංශ පිළිබඳව සංවිධානාත්මක දල විශ්ලේෂණයක් ලබා දීම.
	ක්‍රියා කරන්න	අත්හදා බැලීමක්, සම්ප්‍රදායික හෝ අධ්‍යයනයක් සඳහා මූලිකාංග සංවිධානය කිරීම.	කාර්යයන් ක්‍රමානුකූලව සිදු කිරීම සඳහා ව්‍යුහාත්මක පියවර අනුගමනය කිරීම.
	වාර්තා කරන්න	සොයාගත් දෑ ව්‍යුහාත්මකව ඉදිරිපත් කිරීම.	විශ්ලේෂණය කළ තොරතුරු පැහැදිලි හා තාර්කික ආකෘතියකින් ඉදිරිපත් කිරීම.
අගය කරන්න නිර්ණායක හෝ ප්‍රමිතීන් වන පදනම්ව අදහස් හෝ ද්‍රව්‍යයන් වල වටිනාකම හෝ ගුණාත්මක භාවය පිළිබඳව විනිශ්චයන් සිදු කිරීම.	උපදෙස් දෙන්න	යෝජනා හෝ නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීම	විශ්ලේෂණ මත පදනම්ව දැනුවත් මග පෙන්වීමක් ලබා දීම.
	අගය කරන්න	වටිනාකම් සම්ප්‍රදායිභාවය හෝ බලපෑම පිළිබඳව විවේචනාත්මකව තක්සේරු කිරීම.	නිර්ණායක මත පදනම්ව යම් දෙයක ගුණාත්මකභාවය හෝ අදාළත්වය නිශ්චය කිරීම.
	සකස් කරන්න	ව්‍යුහගත ප්‍රවේශයන් හෝ සැලැස්මක් සංවර්ධනය කිරීම.	හොඳින් අර්ථ දක්වන ලද ක්‍රමෝපායන් හෝ උපාය මාර්ගයන් සකස් කිරීම.
	නිර්දේශ කරන්න	සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳ යෝජනා කිරීම.	තාර්කික කරුණු මගින් සහායවන ප්‍රවේශයන් යෝජනා කිරීම.
නිර්මාණය කිරීම යුසංයෝගී හෝ ක්‍රියාකාරී සමාජයක් සෑදීම සඳහා තව ආකාරවලින් මුලද්‍රව්‍ය ඒකාබද්ධ කිරීම තව අදහස්, නිෂ්පාදන හෝ අවබෝධ කර ගැනීමේ ක්‍රම ජනනය කිරීමේ භාවිතය	නිර්මාණය කරන්න	අළුත් දෙයක් නිර්මාණය කිරීම.	අපූර්ව සහ අරමුණු සහගත යමක් සංවර්ධනය කිරීම.
	තක්සේරු කරන්න	ගුණාත්මක භාවය, හැකියාව හෝ ස්වභාවය තක්සේරු කිරීම හෝ ඇගයීම.	පවතින තොරතුරු මත පදනම්ව තර්කානුකූල විනිශ්චයන් ලබා දීම.
	සංවර්ධනය කරන්න	අදහසක්, නිශ්පාදනයක් හෝ සංකල්පයක් පුළුල් කිරීම හෝ වැඩිදියුණු කිරීම.	කාලයත් සමගින් අදහස ශක්තිමත් හා වැඩි දියුණු කිරීම.
	යෝජනා කරන්න	සලකා බැලීම සඳහා වන සැලැස්මක් හෝ සංකල්පයක් පිළිබඳ යෝජනා කිරීම.	අදහසක් හෝ ව්‍යුහගත නිර්දේශයක් ඉදිරිපත් කිරීම.
	සංයෝජනය කරන්න	විවිධ සංරචකයන්ගේ සංයෝජනය මගින් සංගත සමස්ථයක් නිර්මාණය කිරීම.	විවිධ අදහස් හෝ අවබෝධයන් අර්ථවත් වූ නිගමනයකට එකාබද්ධ කිරීම.
	සැලසුම් කරන්න	යමක් සඳහා ව්‍යුහගත සැලැස්මක් නිර්මාණය කිරීම.	නිශ්පාදනයක් හෝ ක්‍රියාවලියක් සඳහා සවිස්තරාත්මක ව්‍යුහයන් සකස් කිරීම.
	ගොනු කරන්න	විවිධ මූලාශ්‍රයන්ගෙන් තොරතුරු එක් රැස් කිරීම.	එකතු කරන ලද දත්ත පුළුල් ආකෘතියකට සංවිධාන කිරීම.